

Honza Švácha

Žánrová čistota půl zdraví

■ Divadelní soubor Vojan Desná – Mladá haluz si vybral k úpravě a jevištnímu zpracování původní text Alexandra Guhy, který uvádí pod titulem *Zubatá story*. Inscenaci adresuje dětem starším 3 let.

Úvodem je třeba podotknout, že z pohledu tématu to byla volba šťastná. Jedná se o materiál, který se zabývá dentální hygienou – tedy problémem, který je dětem blízký a jsou schopny se v něm orientovat. Na této skutečnosti předloha staví a pohrává si se známými nástrahami nesprávné péče o zuby atraktivní formou – “oživením” světa dětských úst. Toto “zazumování” a současně nadhled nabízí inscenátorům poměrně velký prostor ve výběru prostředků, jak jednotlivé ataky vnějšího světa ztvárnit výsostně divadelními prostředky a s neomezenou dávkou imaginace. V ústech od portálu k portálu se postupně objevují žvýkačka, lentilky, limonáda, párátko atd. Inu, krásná výzva pro režiséra, výtvarníka i herce... A zde se nedaří zcela vždy udržet žádoucí vyrovnanost jednotlivých řešení

jak v divadelní vynalézavosti, tak v samotné jevištní realizaci. Ani žánr jednotlivých “čísel” není zcela sjednocen – od poeticky řešené malinovky až k šantánovému číslu čokoládky. Těmto, se železnou pravidelností, se opakujícím atakům čelí řada zubů. Řada sice individuálně charakterizovaných, nicméně jen v obrysech... Výjimkou jsou jen “vzpříčená” dvojice v dlouhodobě manželském rozpoložení a nakažený zub se svou plombičkou. Bohužel vztahy obyvatel dolní čelisti nejsou dokresleny ve větší škále, jejich vývoj je nepatrný a dá se spíše jen tušit. Mám na mysli například téma uzavřené skupiny (ve všech smyslech), která je permanentně ohrožována kazem. V situaci, kdy dojde ke skutečné hrozbě, se každý zub stará jen o sebe, útočníkovi předhazují vždy toho druhého. Ve chvíli, kdy dojde k (jevištně ne zcela šťastně řešené) likvidaci zkaženého zubu, nastává překotné semknutí a volání po spáse – zubače. Otázkou zůstává také postava samotného Kazu. Nemůžeme

sledovat jeho vztah k postupné devastaci chrupu. Nikterak se k jednotlivým “estrádním” výstupům potravy nevztahuje, ani se do těchto situací nezapojuje – přestože by to poetika předlohy jistě umožňovala. Jen se občas zjevuje za vystrašenými zuby jako připomínka nebezpečí a vztyčený prst k dětskému divákovi.

Rozhodně větší zpřesnění by vyžadovala i režijní práce s postavou Jazyka. Jeho spíše nahodilé prostorové vedení dokáže být místy i matoucí a nějakou dobu divák musí pátrat, o koho se vlastně jedná. Záměna se žvýkačkou nebude pak ničím výjimečným. Zde by se zřejmě

vyplatilo pokusit se zamyslet nad kostým a snad i pohybovou stylizací. Také celkové prostorové řešení, kdy se vše scénuje v jedné úrovni, jde srozumitelnosti a přehlednosti některých pasáží tak trochu po krku – „snad krčku, ne?“ Ostatně nutnost svobodnějšího zacházení s jevištěm se naplno projeví při závěrečném westernu, který se rázem odehrává v jakémsi meziprostoru (nikoli mezizubním) za pozornosti zčistajasna osvobozených zubů.

René Vápeník

Nejdřív to byla brnkačka

■ Ve středu zahájil Popelku 2016 soubor VOJAN Desná – Mladá haluz dvěma představeními inscenace *Zubatá story*. O tom, jak tento dentálněrealistický kus vznikl, mluví režisérka Vladka Koďoušková.

■ Dnes jste odehráli dvě představení za sebou. Bylo to těžké?

První představení bylo super. Zírala jsem, že takhle malé děti ani nedutaly a dychtivě sledovaly, z toho jsme byli nadšení. Publikum druhého představení bylo chladnější, trošičku nám chyběla zpětná vazba, ale jinak se nám tu hrálo bezvadně. Jsme nadšení z prostor, zázemí, přístupu lidí tady... Popelka je jedna z mála přehlídek, kde jsou fakt všichni milí, moc se nám tu líbí.

■ Ve slově o inscenaci uvádíte, že předlohou byla *Dentální rapsodie Alexandra Guha*. Jak jste se k námětu dostala?

Kdysi dávno jsem hru viděla na Hronově, hrál ji pražský soubor *Ztracená existence*, ale bylo to představení vyložené pro dospělé. Námět se mi ale strašně líbil, přišel mi zajímavý. Napsala jsem proto scénář už s ohledem na děti a přizpůsobený tomu, aby text šel našim hercům do pusy. V předloze měli navíc úplně jiný konec, náš jsme si taky vymysleli sami.

Pak jsem se dozvěděla, že existuje i textová úprava pro děti, napsala jsem tedy přímo autorovi, ale on mi poslal v podstatě jen o čem to je, nebyl to scénář. Použila jsem tedy pouze ten námět, scénář jsem musela sama napsat. Některé nápady jsou převzaté, byly vtipné, tak jsem si je zapamatovala. Jak ale říkám, hra byla původně pro dospělé a ne všechno se dalo použít.

■ Jak se inscenace vyvíjela?

Jak jsem říkala, hra byla původně pro dospělé, už před osmi lety ji u nás ale hrály děti. Byla to pouze dvě představení pro rodiče, pak hra putovala do šuplíku. Odtud jsem ji po nějaké době

vytáhla, protože jsme potřebovali nějakou pohádku. Asi před čtyřmi lety jsme ji zkoušeli dokonce i s loutkami. Jedna holka od nás s kamarádem použili můj text, pomáhala jsem jim s režií, ale hráli si to pak už sami. Měli jsme udělané maňásky na rukou, takže to bylo pro úplně malinký prostor, většinou někde venku, na dětských akcích. A mně se to furt strašně líbilo, a navíc jsme s kolegy chtěli hrát něco pro děti. Nejdřív k tomu přistupovali jako k brnkačce, ale chytlo je to a teď už tuhle inscenaci hrajeme druhý rok a moc si to užíváme.

-rad-

Reklamy jsou dnes fenomén

■ **Rozhovor s režisérem souboru Divadelní studio D3 Karlovy Vary Petrem Richterem.**

■ **Čučudejské pohádky – jedná se o autorskou hru?**

Nikoli, hru napsal brněnský režisér Vlastimil Peška a my jsme ji upravili. V původním textu některé promluvy Indiáni říkájí ve své řeči, čemuž divák nerozumí. My jsme tyto věty přeložili do češtiny, aby bylo jasné, co kdo říká. Navíc jsem připsal písničky a reklamy, trochu jsem hru oživil.

■ **Proč jste tam reklamy zařadili?**

Je pravda, že jsem o nich dlouze uvažoval. Pak jsem si ale řekl, že děti v televizi taky kouka-

jí na reklamy, tak snad to pro ně nebude až tak cizí. Ale co si budeme vykládat, reklamy jsou ve hře spíš pro maminky a pro tatínky než přímo pro děti. I děti je ale podle mě pochopí, dnes už je to fenomén.

■ **Co vás zaujalo zrovna na indiánské adaptaci tradičních pohádek?**

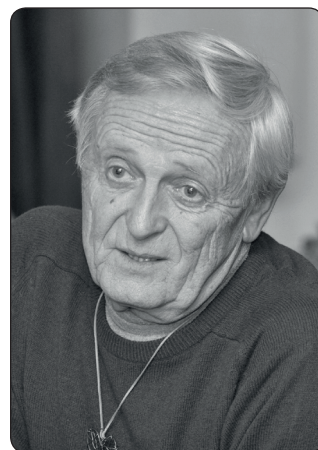
Tato adaptace je už v původním textu. Hra vznikla v souvislosti s indiánským skanzenem u Brna a obsahuje pět pohádek. My jsme vybrali jen tři pohádky, které se nám nejvíce líbily, původně jich je asi pět.

■ **Znájí vůbec děti dnes indiánské prostředí? Říká jim to něco?**

Myslím, že indiáni jsou téma dětem velice vlastní. Děti si hrají na indiány, tedy jsme předpokládali, že se jim to bude líbit, že jim to bude blízké.

■ **Děláte dlouhodobě hry pro děti?**

Neděláme pohádku každý rok, ale přibližně ob rok. Pokud se podaří udržet pohádku na repertoáru ty dva roky, je to pěkné. Ale i pokud ne, jednou za dva roky nazkoušíme novou. Naší hlavní prací jsou ale hry pro dospělé. V současnosti děláme Smíření a nyní začínáme zkoušet další vážnou věc, jde

o hru z období třicetileté války, Hundsleder. Pro dospělé mívá premiéru každý rok.

-pes-

Ču...čudné pohádky!!!

■ **Divadelní studio D3 z Karlových Varů zvolil k inscenování text Vlastimila Pešky „Čučudejské pohádky“.**

Text původně autorem napsaný k provozování v country městečku v Boskovicích se sklá-

dá ze 4 + 1 pohádek. Jak jsme u Vlastimila Pešky již uvyklí, jako autor opět pracuje s mo-

tivy klasických, po většinou notoricky známých pohádek, které tentokrát zasadil do „indiánského“ koloritu. Stejně tak zde v předloze funguje i další z modelů a principů Peškovy tvorby, kterou je značná nadsázka a všude přítomný antiiluzivní přístup. A v neposlední řadě zde nechybí i další ze znaků, ale zároveň i požadavků, kterým je přesné a konkrétní vidění, ale i následné potenciální uchopení situací, postav, gagů, výtvarné, hudební i herecké složky.

Přes značný potenciál textu cítime, že autor zůstává předloze invenčně dost dlužen a kvalitou zdaleka nedosahuje úrovně svých nejlepších kusů. Navíc ono „vsazení“ oněch západoevropských archetypů a mýtů klasických pohádek do zcela odlišného kulturního prostředí ničemu nepomáhá a nic nerozvíjí. Naopak se mnohdy stává kontraproduktivním. Karlovarští nakonec vsadili na tři parafráze pohádek: O Jeníčkovi a Mařence, O Smolíčkovi a O Šípkové Růžence. Nicméně ve výsledku se nám vše slévá v poměrně nekompatní a neuspořádaný proud dění, ze kterého lze jen těžko vyčíst

jednotlivé příběhy, ale i téma celku. Sledujeme pouze jednotlivosti, popisy či jen přímočaré komentáře postav a situací v nedokonalém provedení. Funkční a fungující je dvojice vypravěčů, kteří s „šamanskou“ rozvahou vstupují do děje a se stejnou grácií z něj vystupují. Stylový rozptýl hereckých výrazových prostředků a kvalita jejich provedení díky absenci artistních i muzických dovedností tlumí onu tolik potřebnou nadsázku a ironii, která je jedním ze základních stavebních kamenů provedení Peškových textů.

Vynikající je složka kostýmní a rekvizity, které jasně akcentují onu tolik potřebnou konkrétnost. Konkrétnost, která by mohla mít značný divadelní potenciál. Myslím si, že pokud by si soubor vybral jiný a kvalitnější, byť by to mohl být opět Peškův text, netrápil by se tolik ani soubor, ale ani někteří diváci, kteří nedostali a často ani nemohli dostat klíč ke čtení této inscenace. Problematická matrice nebyla, bohužel, nahrazena nebo alespoň překryta invencí souboru. Snad příště. Hejááá, hejááá, hejááá! Hawk!

Jaromír Hruška

Pět večerníkových postav, které chceme vidět jako maňásky v Sezame, otevři se!

■ **Sezamová ulice je plná roztodivných obyvatel. Najde se tu většinou počítající Drákula, Keksík, který je posedlý pojídáním sušenek, Bert a Ernie, rozpustilý Elmo a mnoho dalších. Kukátko si dalo za úkol vymyslet, jak postavy z Večerníků by chtělo vidět v „Sezame, otevři se!“.**

■ Bob a Bobek

Jsou to sice dvě postavy, ale jedna bez druhé nemůže existovat. Jednalo by se o dvojici posedlou prací (nebo by posedlou prací byl alespoň jeden z nich). Kamkoli by v Sezamové ulici zavítali, rozhodli by se tam pro sebe vymyslet nějakou práci. Redakce Kukátka by upřímně nikdy nechtěla uklízet

drobky po Keksíkovi, ale oni by se na to určitě vrhli s chutí.

■ Krakonoš

Tyčil by se nad Sezamovou ulicí a hlídal by, aby do ní nevkroutil někdo, kdo by si ji chtěl neprávem přivlastnit. Obláčky z jeho dýmků by tvořily mračna na obloze, takže by ulice nebyla prosluněná tak, jak jsme ze seriálu zvyklí.

Rozhazování okvětních lístků kolem sebe by nebylo dobrou zprávou pro městskou údržbu.

■ Maxipes Fík

V Sezamové ulici všichni abstinují, jelikož jim Maxipes vypil veškeré pivo. Pak přestal růst. Díky bohu! Vzhledem k tomu, že se jedná o americký seriál, by epizoda s extrémně přerostlým Fíkem pravděpodobně připomínala remake King Konga.

■ Víla Amálka

Tančí a tančí. Tato atraktivní drobná blondýnka by jistě za-

motala hlavy většině obyvatel Sezamové ulice. Berta a Ernieho nevyjímaje. Je dost dobře možné, že by z ní Keksíkovi zaskočila sušenka.

■ Pat a Mat

Jestliže Sezamovou ulici nemáte rádi, určitě byste ocenili, objevili-li by se v ní populární kutilové Pat a Mat. Tito dva by ji stoprocentně vylepšili tak, jak byste si přáli. Úplně by ji neznčili. Je ale dost možné, že by pak byla neobyvatelná, její obyvatelé by utekli někam pryč a naši kutilové by se spokojeně kochali svým dílem celou další sezónu (americká produkce umí totiž natahovat seriály zcela mistrovsky).

Zapomněli jsme na někoho? Koho byste chtěli v Sezamové ulici vidět vy? Dejte nám vědět. Buďte můžete odchytnit některého z redaktorů Kukátka v prostorách Tylova divadla nebo můžete zkusit zavítat přímo k nám do redakce. Sídíme ve třetím patře.

Jirka Štraub

PROGRAM:

Čtvrtek 3. listopadu 2016

9.00 – 9.45 a 14.00 – 14.45,
Kulturní centrum
Dodivadlo Dobroslavice
režie: Milan Štastný
Milan Štastný

Bio pohádka

(pro děti od 5 let)

9.00 – 9.45, Tylovo divadlo
OPAL, SVČ Opava
režie: Miroslava Halámková
Oldřich Augusta, Miroslava Halámková

Daidalův pád

(pro děti od 12 let)

12.30 – 14.00, Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář s reflexemi dětských skupin (Daidalův pád)

16.15 – 17.30, Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář s reflexemi dětských skupin (Bio pohádka)

17.30 – 18.20, Tylovo divadlo
DS Heřman Heřmanův Městec
režie: J. Čurdová, J. Řezáč, M. Dziedzinskyj
Jana Čurdová, Josef Řezáč

Honza králem?

(pro děti od 4 let)

20.00 – 21.30, Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář s reflexemi dětských skupin (Honza králem?)

Pátek 4. listopadu 2016

9.00 – 10.15, Tylovo divadlo
1. neratovická divadelní společnost
režie: Miroslav Král
Ch. Perrault, M. Král, T. Pěkný

Oslí kůže aneb

Nebojíš se, princezničko?

(pro děti od 7 let)

9.00 – 9.45 a 15.00 – 15.45, Dům osvěty
DS Tábor
režie: Václav Novák
Stanislav Tomek

Andulka a loupežníci

(pro děti od 4 let)

13.00 – 14.30, Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář s reflexemi dětských skupin (Oslí kůže)

18.00 – 19.00, Tylovo divadlo
Inspirativní představení
Divadlo Drak Hradec Králové
režie: Jiří Havelka
Jiří Havelka

Poslední trik Georgese Mélièse

(pro děti od 9 let)

20.30 – 22.00, Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář s reflexemi dětských skupin (Andulka a loupežníci)

22.00 – 23.30, Foyer Tylova divadla
Diskusní fórum (Poslední trik Georgese Mélièse)

